

EDINOST
izhaja po trikrat na teden v četrtih izdanjih ob **torkih, četrtekih in sobotah**. Zjutranje izdanie izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanie stane:**
za jeden mesec 1. — 30, izven Avstrije t. 1.40
za tri meseca 2.60
za pol leta 5. —
za vse leto 10. —
Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemijo ozir.

Poznanične številke se dobivajo v prodajalneh tobaka v Trstu po 2 avt. izven Trsta po 3 avt. Sobotno večerno izdanie v Trstu 4 avt. izven Trsta 5 avt.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorško.

Oglasni so račune po tarifu v petitu; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegajo navadne vrste. Poslana oznakinja in javnozahvala, dačmači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj so pošiljajo ureduštu: ulica Casecna 41. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ustreznova se na sprejiamo. Rokopisi se ne tražajo.

Narodno, reklamacijski in oglase sploh upravnitve ulica Molina prib. celo hšt. 3. II. nadst. Odprete reklamacije so preste posnime.

"V edinosti je moč."

Spomenica

o poljedelstvu v tržaški okolici.

(Konec).

Na društvem polju je še mnogo storiti v tržaški okolici; posestniki v okolici morali bodo ustanoviti posebno raznih zadruž (Genossenschaften), če bodo hoteli zboljšati svoje gospodarske razmere. Tako bi zamogla mnogo koristiti vinarske, vrtnarske in mlekarne zadruge, ne samo radi zboljšanja poljedelstva, ampak tudi radi boljega in dražjega prodajanja svojih pridelkov. Naše društvo je že storilo prve svoje korake za to, da bi se ustanovile take zadruže in ne dvomi, da doseže svoje namene, če mu nakloni za te namene svojo naklonjenost visoka ces. kr. vlada, katera je take zadruže veselno pospeševala v drugih deželah.

Ko pa govorimo o poljedelskih društvih, se nam zdi potrebno povardati, da Trst in okolica nimata nobene ces. kr. kmetijske družbe, kakoršne imajo druge dežele. Brez dvombe bi taka kmetijska družba z vladno pomočjo in vladnim nadzorstvom zamogla mnogo koristiti kmetijstvu v tržaški okolici. Težak položaj in velika važnost poljedelstva v tržaški okolici potrebuje nujno take družbe in zato si dovoljujemo obrniti pozornost Vaše prevzetenosti na to pomanjkanje, kateremu more Vaša prevzetenost opomoči, za kar si dovoljujemo prositi.

Če pogledamo ravnokar popisane razmere poljedelca v tržaški okolici, — smemo reči, da se je zanj do sedaj prav malo skrbelo, da je vse, kar je on storil, moral sam brez tuje pomoći storiti. Zato ni čuda, da je njegovo gospodarstvo v marsičem primitivno in že na nizki stopnji. Hočemo tu navesti le najvažnejše stroke.

Glavni poljski pridelek tržaške okolice je vino; ona ima dobro vino, vendar je pripravljenje vina po vsem še precej primitivno. Tako ne poznajo vinogradniki v tržaški okolici umnega kletarstva in posestniki, ki imajo kleti v tržaški okolici, so le zel' redka izjemna! Državne podpore za napravo dobrih skupnih kleti so nujno potrebne.

Na drugi strani pa primanjuje tržaški okolici amerikanskih trt, in pouka o ravnanju s temi trtami. Samo naše društvo bi jih bilo moglo letos razdeliti nad 30.000, če bi jih bilo imelo na razpolaganje. Pri tem pa moramo opomniti, da vinogradniki v tržaški okolici ne znajo ravnati z amerikanskimi trtami, in da je nujna potreba, da se pouk o tem tako razširi v tržaški okolici, kakor se je razširil v nekaterih krajih sosednje Istre.

V tržaški okolici raste precej oljk, in ima ista mnogo krajev, prikladnih za oljke, — a olja se ne pridela nič, ker ljudje ne

znaajo pravilno gojiti in obrezovati oljkinih dreves in napravljati olje.

Važno in še precej na visoki stopnji je, posebno v spodnji okolici, vrtnarstvo; a vendar manjka malim vrtnarjem, ki obdelujejo sami svoje vrtove, pouka in vsake organizacije.

Za okolico mesta, kakoršen je Trst, je živinoreja radi mlekarstva važnejša kakor drugod. Mnogo družin v tržaški okolici živi od mlekarstva. A živinoreja se nahaja tu na nizki stopnji. Po vseh krajih tržaške okolice češnjo se žalibog opravičene pritožbe o pomajkanju bikov, in da so tudi biki, ki jih daje „Società agraria“, malovredni in slabe rase. Goveje pleme, ki je tu razširja „Società agraria“, ni za naše kraje in razmere. In temu ni čuda, saj kmetije tržaške okolice niso imeli do sedaj nobenega upliva na one kroge, ki preskrbljujejo goveje pleme tržaški okolici ne glede na lokalne razmere. Tu je pomoč nujna, zelo nujna!

Radi velike važnosti govedi za tržaško okolico pa bi visoka ces. kr. vlada koristila mnoge, če bi storila potrebno, da se nastavi pri slavnem mestnem magistratu živinozdravnik, ki bi nadzoroval živinorejo v tržaški okolici in proti nizkemu plačilu zdravil živino posestnikom v okolici.

In tako bi zamogli navesti še mnogo velikih nedostatkov poljedelstva v tržaški okolici, — a iz že navedenega je očitno, da ima tržaška okolica vrh onih neugodnosti, na katerih trpi kmetijstvo v vsem cesarstvu, še svoje posebne nadlage, katere zatirajo poljedelca.

V takih nengodnih razmerah je torej poljedelstvo v tržaški okolici, akoravno bi zamogla biti ta okolica po svoji legi bližu velikega mesta in posebno po svojem ugodem podnebju najintenzivnejše in najbolje obdelani del našega cesarstva. Podnebje njenega ugaja najraznovrstnejšim rastlinam, mnogo rastlin prenima na planem; spomlad se začenja tu skoraj mesec poprej nego na Dunaju, vinogradstvo, sadjarstvo in cvetličarstvo zamogli bi tekmovati v tržaški okolici z najslovedčimi kraji Italije in južne Francije! A mesto tega vidimo cele prostore neobdelanega sveta v obližji tržaškega mesta, vidimo, kako se poljedelstvo čedalje bolj in bolj zanemarja in tudi opušča, — in če ide tako naprej — izgine tržaški okolici tisti mogočni in ponosni kmetski stan, ki je bil znan preko mej tržaške okolice, in tržaški okoličani postanejo le navadni delalci za mesto Trst, ter okolica tržaškega mesta, ki bi mogla biti prav vrt, ne bode drugega, kakor prebivališče tržaških delavcev.

Zares okolica tržaškega mesta ni velika, a je poljedelsko obkrožje našega prvega po-

•Bog pomozi!* vskliknoli so vsi.

Človeče na drevesu opazilo je, da se družba pripravlja k odhodu. Spustil se je torej kakor maček na ulico in potisnil nazaj preko Markovega trga. Bilo je polnoči. Sredi trga stal je dolgin Garuc, držeči veliko bradatico in rog ter zatulil volku podobnim glasom :

„Gospodarji in gospodarice, dvanajsta ura je odbila —.“

„Servus, Gjuka!* zašepetalo je za njim človeče in udarilo ga po ledjih ter pohitelo proti dvoru Mihajlo Konjskega.

„Ka—a—aj!* zinol je Garuc. „Čo—ko—lin? Duh? Pomozi nam, sveti Florijan! in prekrižavši se pohitel je jadni ponočni čuvaj domov.

Čokolin — kajti on je to bil — ustavil se je pred hišo Konjskega, pobral kamenček in ga vrgel na zadnje okno. Okno se je odprlo.

„Si ti, Čokolin?* vprašal je raz okno krupen glas.

morskega mesta, in njeni prebivalci so jedini pravi konservativni element tržaške dežele. Če je pa tak konsermativen element najtrdnješa moč države, je gotovo obstoj in napredek istega v tržaški okolici, ob meji našega cesarstva in v sedanjih burnih časih, včasih v ažnosteni, kakor v kakoršnem koli si bodi drugem kraju naše širne domovine.

Radi tega se drzne „Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolico“, v kateri so se združili poljedelci tržaške okolice, stopti s pričnjočim popisom žalostnih razmer tržaških poljedelcev v javnost in priporočati se ter poljedelstvo v tržaški okolici blagoklonjenosti in poznani skrbnosti Vaše prevzetenosti.

Iz pričnjočega poročila razvidi tudi Vaša prevzetenost polje našemu delovanju. Da bodo zamogla „Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolico“ veselno spolnjevati svojo nalogu in koristno delovati, si drzne prositi: (Sledi prošnja za podporo).

O politiki na Primorskem.

govor drž. poslanca Spinčiča v seji poslanske zbornice dne 4. julija 1895.

(Delje. Glej večerno izdanie od minole sobote.)

Od teh 104 slučajev je označil (minister za notranje stvari namreč. Op. ured.) dva kot neresnična ter se v tretjem slučaju zbranil proti izvestnim besedam cesarsko-kraljevega namestnika v Trstu. Prvi slučaj se dostaja dveh duhovnikov, katera v Veličem tednu leta 1891 nista mogla priti v Poreč, ker so jima žugali z demonstracijo. Njegova ekselenca je oporekal temu slučaju. Duhovnika nista bila niti zaslišana o tem med mojim govorom in njegove ekselenco; ta dva duhovnika sta še živa in dokažeta Vam lahko sleherni dan s pričami resnicnega tega, kar sem govoril v tem pogledu. Njegova ekselenca je bil torej nepravno obveščen. Isto velja o drugem slučaju. Ta se nanaša na grdo postopanje, ki je morajo trpeti hravatski in slovenski poslanci v Poreču že dvanajst let. Tudi temu je hotel oporekati njegova ekselenca. Hrvatski in slovenski poslanci so — izvezemši jednega — hvala Bogu, še vspri življenju. Oni niso bili vpravzani. Tudi ti morejo dokazati, kaj vse se jim dogaja v takozvanem glavnem mestu Istie, kadar prihajajo tja kot zastopniki hrvatskega in slovenskega ljudstva, večine prebivalstva v pokrajini.

Pozneje porečem nekaj več o tem.

Kar se dostaja tretjega slučaja, ko se je njegova ekselenca zbranil proti besedam gospoda c. kr. namestnika, ki sem jih jaz navel, v decembru 1893, imel sem že tedaj v rokah določeni dokument kot dokaz in ga

„Da, milost Vaša!“ odgovoril je brivec poluglasno.

„No kaj? Pavel?“

„V Zagrebu je. Bil je pri zlatarjevi. Hoče se ženiti z njo.“

„Blazno, blodiš!“

„Pri zdravi pameti sem, milost. Hoče se ženiti z njo.“

„Do tri sto!“

„Mirnje, milost! Tega ne bode. Jaz krije. Ali nekaj drugega valja se izza brega. Povem vam v dveh, treh. Hu! Zebe me.“

„Kaj je?“

„Zagrebčani dižejo rogove na vaše gospodstvo!“

„Kako?“

„Pri Jakopovič zbrale so se te pametne glave purgarske, kako naj udarijo na vas.“

„Mnogo njih?“

„Dosti. Ali da jih je cela vojska, ne bi bilo straha, kajti vsa njih pamet stala bi v lešnjiku. A Jakopovič, to je vrag, to je kača.“

„Hu, vražji ta veter! Kako piha! — Do-

imam še sedaj. Ko je njeg. ekselenca oporekal, da ni res, da bi bil g. namestnik izgovoril izvestne besede do neke deputacije, je tudi gospod dr. Luginja, kakor zastopnik tudi one občine, dobil sličen dokument, in ta dokument dokazuje, da so resnične besede, ki so bile nevedene tam in proti katerim se je zabranjnjegova ekselenca. Te besede so bile: „non ste tenir coi preti, perchē i preti ve menera in cattiva strada, diseghe pur che go ditom mi“.

Ijudje so seveda te besede povedali takšo, kakor ravno umejo govoriti italijanski, kajti je, žalibog, tudi to res, da se pri nas Hrvatje in Slovenci morajo mučiti z italijanskim jezikom, ako sploh hočejo govoriti z gospodom namestnikom in z večino uradnikov. (Čujte!)

Resnični so torej tudi oni slučaji, ko je njegova ekselenca prejšnji gospod minister za notranje stvari označil kot neresnične. Tem resničnejši utegnjevo biti oni slučaji, kojim oporekati ni niti poskušal. Jako bi torej priporočal sedanjemu gospodu ministru-predsedniku, kot ministru za notranje stvari, da bi dal zadeve na Primorskem strogo preiskati po osebah, ki niso zavzet proti nikomur in da ukrene, da bodo vendar enkrat konec tem nevzdržljivim odnosajem. (Dalje prib.)

Politiške vesti.

V Trstu, dne 31. julija 1895.

Resnica — pod petami! Saj smo že vendar navajeni na zlobnost in lažljivost naših nasprotnikov, ali ko smo prečitali uvodni članek v včerajšnji „Neue Freie Presse“, nismo se mogli premagati, da bi nam ne bila zavrela kri v žilah. Kdo ne bi se razjezik, vidé, kako drzno se pretvarjajo notoriške istine!?

V italijanskem parlamentu je nameščen posl. Denicolo nasvetoval, naj bi se Italija in Avstrija tesno združili proti slovenskemu navalu. Zasleduj vzhode temu predlogu, prišel je omenjeni list do zaključka, da, ako sploh hočemo govoriti o tlačenih narodih v Avstriji, moramo priznati, da so tlačeni le Italijani in Nemci, kajti vladava je bila vsikdar na strani — Hrvatov in Slovencev. Niti ne mislimo na to, da bi z vzgledi in dokazi nastopili proti tej gorostasti laži, s kakoršno si morejo ogrešiti dušo le taki politiki, ki nimajo — vesti! Saj govore dovolj jasno odnosaj pri politički upravi na Primorskem, po uradih in šolah in vsem javnem življenju, da nam pač ne treba zgubljati mnogo besed o tem. Slovani na Primorskem nimajo nujne srednje sole, v Trstu nujne osovine sole, v Istri je do 20.000 slovenskih in hr-

govorili so se, da udarijo na vašo milost sodičem. I pred banom, i pred kraljem in pred požunskim saborom. Pridem jutri, pojutrajšnjem, da vam vse povem. Grem!*

„Kamo hočeš? Pridi v hišo!“

„Ne morem. Imam opravka. Lahko noč, vaša milost.“

Brvec je izginol. Došel je do mestnega nasipa na južni strani. Razgledal je, dali ni blizu straže. Zatem se je pripazil do stebla, ki je stalo na zidu. Tu je privezel vrv, in tako se je po lahko spustil raz nasip.

„Stoj!“ odzval se je h krati glas stražarjev od oddaljene stražnice.

Ni duša se ni odzvala. Puška je vplamela, zrno udarilo v sneg, a brvec se je pod zidom grohotom zasmijal.

„Lahko noč, brate! Škoda praha! Drugikrat meri boljše!“

In zginol je brvec.

(Dalje prib.)

vatskih otrok, ki ne zahajajo v nobeno šolo, ker je nimajo, avtonomne oblasti so v rokah Italijanov itd. itd. — in ta dunajski časnikarski rokovnjač ima potem še toli drzno lice, da trdi, da so le Italijani tlačeni ter da je vlada na strani Slovanov.

Ta izbruh v „N. Fr. Presse“ pa je zeljal poučen za vse avstrijske državnike, kajti sedaj so lahko uverjeni, kake vrste je avstrijska lojalnost naših liberalcev, ki pozivlja notarje in prijatelje države na pomoč proti večini prebivalstva v istej državi. To je vendar očitno izdajstvo! In takim ljudem naj bi privolili kakoršen si bodi vpliv pri upravi države? To bi bilo samoubojstvo!

General Baratieri v Avstriji? Iz Rima poročajo, da pride „afriški junak“ general Baratieri v kratkem v Brescijo, da se nekoliko oddahne. Ker od tam nima daleč do avstrijske meje, običe brzkone ludi svojo domovino, južni Tirol.

Rusija in Bolgarska. Jeden urednik lista „N. Fr. Presse“ je porabil priliko, ko se je bolgarska deputacija, vračajoča se iz Rusije, vozila preko Galicije, da v železniškem vozu kazuje o namenih, ki jih je imela deputacija in o uspehu, ki ga je dosegla v Peterburgu. Rečeni časnikar pravi, da so bili vsi členi deputacije jako dobre volje, dasi so bili že pet tednov na potovanju, iz česar sklepa, da so dosegli povoljnih uspehov. Zatrjali so, da ne bi bili nikdar pričakovali toliko dobrohotnosti in ljubezni. Namen deputaciji da je bil v prvi vrsti ta, da položi venec na grob Aleksandra III., v drugi vrsti pa, da obvesti merodavne kroge o pravem položenju v Bolgarski. Potovanje v Rusijo se je vrnilo v sporazumljenu s princem Ferdinandom. O tem pa, kar sta govorila car in metropolit Klement, ni hotela deputacija črnihni ni besede, sklicuje se na to, da je tudi cesar Fran Josip svojedobno vsprijel Stambulova in nedavno Stojlova, ne da bi bil svet kaj doznan o njih pogovorih. Člen deputacije Teodorov je odločno protestoval proti obrekanju, kakor da sta princ Ferdinand in bolgarska vlada skriva na umoru Stambulova. Stambulov ne le da ni bil popularen, ampak naravnost obsovarčen, tako, da je vedno trepel v smrtnem strahu. Vedno je bil v nevarnosti, da ga napade razsredna množica, a vlada ni zamudila ničesar, da ga branii. Teodorov je rekel tudi, da so neslane vse one govorice, ki trde, da se princ Ferdinand ne povrne več na Bolgarsko. Bolgarska želi dobre odnosje do Rusije, kar pa nikakor ne more motiti dobrih odnosje do Avstrije. Koristi Avstrije ne morejo trpeti radi tega, ako vladajo boljši odnosji med Rusko in Bolgarsko. In sploh: kateri so pravo za pravo špecialni interesi Avstrije?

Iz vsega tega je razvidno, da je poročevalec lista „Neue Freie Presse“ bore malo izvedel od bolgarske deputacije. To pa, kaj je izvedel o njej namenih v Peterburgu, je itak znano vsakemu človeku, ki se bavi s politiko. To smo vedeli tudi mi, da Bolgarska išče boljših odnosje do Rusije, druga konkretnega pa tudi dunajski časnikar ni izvedel. Sicer pa je naravno, da bolgarska deputacija ni hotela takih važnih stvari obešati na nos vsakemu — čifetu.

Preiskava proti sokrivenem Stambulovu se bode nadaljevala. Glavarja je sicer roka morilčeva odtegnila roki pravice, ali pomagače njegove zadene vendar zaslužena kaznen.

Različne vesti.

Nj. Vel. cesar v Londonu. Londonska „Allg. Correspondenz“ poroča: Cesar Fran Josip pride dne 25. avgusta t. l. v London, kjer bode stanovali v hotelu Albemarle Piccadilly. Ostane v Londonu samo nekoliko dni. Ta obisk bode popolnoma privatnega značaja.

Glavna skupščina družbe sv. Cir. in M. za Istro vrnila se je dne 25. t. m. v Opatiji. Poleg ravnateljstva in odposlanec in odposlank raznih podružnic udeležilo se je zborovanja mnogo članov od vseh atram Istre. Predsednik dr. D. Vitezovič pozdravil je krasnim govorom zborovalce. Iz poročil blagajnika in tajnika je razvidno, da je družba že zgradila več šolskih poslopij, da je večim občinam pripomogla, da morejo zgraditi taka poslopja. Narod blagoslovja družbo, ker vidi njeni koristi. Mesto umrlega dra. Dukica je

bil izvoljen v razsodišče dr. Trinajstič, mesto dr. Stangerja pa kapetan Jakob Jurkovič v odbor.

Zaključivi zborovanje je pozval predsednik zborovalce, da zakličejo trikratni „živio“ presvetemu cesarju, na kar so zavorili živo-klici Njeg. Veličanstvu cesarju in kralju.

X. redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda

vrnila se bode letos v Kranju dne 6. avgusta. Vspored: I. velika sv. maša v dekanjski cerkvi. II. zborovanje ob 11. uri v čitalniški dvorani. [1.) Prvomestnikov nagovor. 2.) Tajnikovo poročilo. 3.) Blagajnikovo poročilo. 4.) Poročilo nadzorništva. 5.) Volitev jedne tretjine družbinega vodstva in pa še jednega vodstvenega učna mesta umrlega odbornika M. Močnika. 6.) Volitev nadzorništva. 7.) Volitev razsodništva.] Po zborovanju skupni obed. Družba je naprosila ravnateljstvo državnih železnic za znižanje vožnje na polovico, a še ni dobila odgovora. Ako se ta prošnja ugodno reši, razpošlje se takoj legitimacija vsem naznanim skupščinjam. Ktor še ni naznani, naj to ne mudoma storí.

Zlatomašnik. Znani pisatelj slovenski in prijatelj učence se mladine, monsignor Luka Jeran bode v nedeljo praznovati petdesetletnico svojega mašništva.

Iz „zmernih krovov“. „Il Piccolo“ je javil pred par dnevi velikim zadovoljstvom za vso Primorsko preveselo vest, da je sin „zmerne in spravljivega“ župana Goriškega, Italo Venutti, položil izbornim uspehom izpite v — Padovi. Kdo ne verjame, da se je mladič Italo v Padovi nasrkal „zmernosti“ in tolerancije do Neitalijanov, ta plača groš tam, kjer so jedino kompetentni za sodbo o takih stvareh: pri uredništvu „Triesterice“!

Za ponemčevanje. Kotolajoči rubelj je od nekdaj že stalna rubrika po nemških in laških listih. Ako le kihne avstrijski Slovan, provzročil je to — ruski rubelj. Res je sicer, da avstrijski Slovan niti ne bi poznal ruskega rublja, ako si ga slučajno ne ogleda na — oknu kake menjalnice, ali gospoda si mislijo: „Audacter Calumniare, semper aliquid haeret“ in — obrekajo dalje in brez sramote. O tem pa molče modro, kako praske marke v jedanomer prihajajo v Avstrijo za ponemčevalne namene. Ravno sedaj so zopet dospalali iz Berolina 5545 gld. za ponemčevalne namene, na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem. Altro che: rollender Rubel!

Za nabavo rešitvene ladije. Tržaški zasebni marljivo nabirajo denar za nabavo tržaškemu pristanišču toli potrebne rešitvene remorkirne ladije, katere do danes še ni nabavila c. kr. vlada. II. izkaz objavlja ukupno sveto 601 gld. 40 nč.

Saison morte — mrtva sezona je nastopila, ali kakor pravimo v novinarskem jargonu: doba kislih kumar. Vendar pa je zagrebški „Obzor“ tega menenja, da letošnja „mrtva sezona“ nikakor ni mrtva. Če že ne drugega, vsaj obilo komedije imamo v teh pasjih dneh. Letos ni dano evropskim državnikom, da bi počivali v miru v teh pasjih dnevih. Vrata državnega zabora avstrijskega so se zaprla ravnokar ob ropotu celjskih vstoprednic, ob protestovanju užaljenega naravnega čuta nemškega in ob velikem salto mortale g. Plenerja iz nemško-liberalno-generalne suknje v hladno senco skupnega računskega dvora, kjer se mu ne bode treba posebno potiti za — 15000 gld. na leto.

Italijanski in grški parlament pa zborujeta še vedno — zlasti prvi prevzel je težko ali hvaležno nalogu, da svojimi komedijami razvedreva vso Evropo v teh pasjih dnevih. Tudi vojsko hočejo baje napovedati Rusiji, samo o tem niso še popolnoma na jasne: kdo bi bil konečno tepen, ali Rusi, ali pa razvedevalci Evrope v teh pasjih dneh. Zato pa hočejo junaki na montecitorio še nadalje stiskati pest — v žepu. — Tudi stari Crispi sam se ne zmeni za vročino, celo tako brižen je, da je uveril brzjavnim potom udovo Stambulovega, da je se smrto ujenega soproga veliko izgubilo vse človeštvo!

O dobi, ki nam prinaša takih šal, pač ni smeti trditi, da je — mrtva. Torej vse polno komedije v pasjih dneh!

Pogreb dr. Benigherja in ajegove soproge bil je predvčerajnjem popoldne ob veliki udeležbi občinstva. Sprevoda udeležili so se med ostalimi predsednika odvetniške in na-

tarske zbornice, zastopniki sodišča in mestnega sveta ter več odvetnikov in notarjev, osebnih prijateljev pokojnikov. Zadnja želja nesrečnega pokojnika izpolnila se je vsaj v tem, da so ga položili k zadnjemu počitku skupaj z ljubljeno mu soprogo v jedno in isto jamo.

Umrla. Josipina Tavčar, ona siromašna hišina, ki je te dni na Vrdeli padla razmurvo in se hudo pobila, umrla je v mestni bolnišnici, ker so se ji rane prisadile.

Vsa vas na bobnu. V občinah Bučeje in Podgorje na Hrvaskem je bilo prodanih 26 posestev zaradi zastankov pri davkih. Ta posestva je kupil finančni erar. Dolg zarubljenih posestev je znašal 22.370 gld.

Družba sv. Mohorja. I. letošnje družbine knjige so do malega končane, le tiskanje zadnjih in vezanje bo še nekaj časa trpel. Iz imenika vidimo, da steje družba sv. Mohorja letos 72.097 udov, torej se je njih število povišalo za 6145 proti lanskemu letu. Posamezne škofije izkazujo tole število: 1.) Goriška 7244, 2.) Krška 5562, 3.) Lavantinska 23.976, 4.) Ljubljanska 29.066, 5.) Tržaška 3423, 6.) Sekovska 430, 7.) Somboteljska 312, 8.) Zagrebška 543, 9.) Senjska 193, 10.) Poreska 110, 11.) Videmska 157, 12.) Razni kraji 309, 13.) Američka 555, 15.) Afrika 207 udov.

Družbi nov pridobljen kraj je Afrika, kjer ji je goreč frančiškanski duhovnik v Aleksandriji, ki oskrbuje dušno pastirstvo med tamošnjimi Slovenci, že prvo leto 200 udov pridobil. Slava in zahvala njemu in udom! To je pač dokaz, da je vera tudi narodnost najboljša oskrbovalka.

II. Za razpisana daria je tekmovalo okrog 40 spisov, a večinoma so jih poslali za pisateljevanje nezreli pisaci, deloma tudi prepisalci že tiskanih stvari; nekateri pa tudi taki, ki se še le vadijo v pisateljevanju in smo jih že svarili, da naj ne pošljajo, dokler se popolnoma ne izurijo. Ni čuda torej, da je izmed poslanih spisov jih odbor mogel le šest vsprijeti, nagraditi z darilom pa nobenega.

Pravih pisateljev piše za družbo le malo, včasih pa se še ti ne potrudijo tako, kakor bi bilo želite, da bi bili njih spisi vseskozi tehtni in dovršeni.

Obdbor družbe sv. Mohorja.

Še nekaj o ponarejeni menjici. V poslednjem izdanju našega lista smo sporočili, da je budimpeštanska policija zapri državo sliperico vdovo Simonič, ker je ponaredila menjico, glasečo na 7500 gld. na ime nadvojvode Evgena. O tej stvari poročajo nadalje iz Budimpešte, da so dotično menjico preucili strokovnjaki v pismu ter konstatovali, da je ime nadvojvode ponaredila možka roka. Zato marljivo isčejo tega sokrivca. — Pokojni soprog Simoničeve služil je svoječasno kot nadporočnik v istem huzarskem polku, v katerem je služil nadvojvoda Evgen. Takrat je bila Simoničeva soproga prvkrat predstavljena nadvojvodi. Vdova Adela Simonič je sestra onega Szelesa, ki je po znamenem atentatu na Hentzijev spomenik pobegel iz Budimpešte.

Okradena pošta. Dne 25. t. m. okolo 9. ure zvečer izginola je iz poštnega voza, ki vozi med Idrijo in Spodnjim Logatcem, med vožnjo v Spodnji Logatec vrečico s 500 gld. v gotovini. Ta denar prevzel je poštni urad v Gornjem Logatcu za c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu. Vrečico ukradel je nepoznan tat iz denarnice, ki je v zadnjem koncu voza, treh drugih vrečic z denarjem pa, katere je bil oddal poštni urad v Idriji, se tat ni dotaknil. Razni ljudje, ki so srečali poštni voz, trdijo, da so videli nepoznanega moža, ki je klečal na blagajni in skočil raz voz ter pobegel, ko je opazil, da ga vidijo ljudje. Pricela je preiskava proti vozniku (postiljoni) in dotičnemu kovaču, ki je bil napravil ključ k blagajni v vozu. Oba so zaprli.

Pazite na otroko! Predvčerajnjem padla je 5letna Medeja Micheloni, stanuča v II. nadstropju hiše št. 12, v ulici del Rivo raz okno stanovanja. Pretresla si je drobje in se pobila na hrbitu. Odnesli so jo v bolnišnico, toda malo je nadeje, da ozdravi.

Sodniško. Med 40letnim kmetom Josipom Doričičem in kmetom Antonom Marmiličem, Podgrajskega okraja, voda starja jeza. Dne 19. junija t. l. sta se nasprotnika na polju sprla iz ničevnega vzroka. Doričič je pobil Marmiliča s kamenjem in ga potem

pretepel s palico. Marmilič je dobil 6 ran izmed katerih so zvedenci smatrali dve težki. Predvčeraj vrnila se je proti Doričiču razprava radi težkega telesnega poškodovanja. Sodišče ga je obsodilo na 4 mesece težke ječe in na 30 gld. odškodnine, katero mora plačati Marmilič. — Dne 18. avgusta min. I. bil je v vasi Kazlje pri Sežani javen ples. Fantje so se sprli, kakor navadno o takih prilikah. Da ne bi se stepili, postal je župan poljskega čuvaja Ivana Kariža med nje, da jih pomiri. Več razvnetih mladenčev vrglo se je na siromašnega čuvaja in obdelovali so ga s pestmi. Predvčerajnjem vrnila se je proti tem napadalcem razprava pred tukajšnjim sodiščem. Obtoženi bili so javnega našilstva: 27letni hlapec Fran Mahnič, 25letni dninar Ivan Mahnič in 27letni dninar Ivan Kudar, vsi trije iz Griž pri Vipavi. Fran Mahnič je dobil tri meseca ječe, ostala dva pa po dva meseca.

Policijsko. Te dni stanovala sta v hotelu „Evropa“ brata Kravicha iz Štajerske. Ker nista plačala ne najemščine, ne hrane, tirjalju je pred njiju odhodom vratar v imenu lastnika hotela. Tuja sta poravnala svoj račun, toda iz mačevanja menda, ker nista mogla odvesti pete, razrezala sta vso posteljno opravo. Napravila sta kakih 15 gld. škode. — Neznan tat je ukradel v ulici Coroneo voziček na dva kolesa, vreden 15 gld. Voziček ostavil je bil težak Josip Cjak nekoliko trenotkov brez nadzorstva.

Koledar. Danes (1. avgusta): Vezi Petra, ap.; Makabejski bratje. — Jutri (2.): Alfonz L., spozn.; Gustav; (Porcijunkula). — Prvi kraljec. — Solnce izide ob 4. uri 46 min., zatonci ob 7. uri 24. min. — Toplotna včera: ob 7. uri zjutraj 23 stop., ob 3 pop. 30 stopinj C.

Najnovejše vesti.

Trst. Finančni minister je imenoval preglednika pri glavnem davčnem uradu Julija Brusicha glavnim davkarjem za službeno obsežje finančne direkcije v Trstu. Voditelj justičnega ministerstva pa je imenoval pristava pri voditeljstvu pomožnih uradov deželnega sodišča v Trstu Josipa Schramma, voditeljem pomožnih uradov pri trgovskem in pomorskom sodišču v Trstu.

Dunaj. Današnja „Wiener Zeitung“ objavlja imenovanje Plenerjevo predsednikom skupnega računiča.

Franovvari. Veliki knez Sergij in soproga došla sta tu sem zdraviti se.

Berolin. Nedavno so bili zaprli tu bolgarska dijaka Ivanova in Rajnova, ker sta bila na sumu, da sta žalila Njegovo Vlado. Danes je bila razprava proti njima pred kazenskim sodiščem, ki se je pa odložila na predlog zagovornika, ker hoče prekrbeti nadaljnji dokazov o nekrividi Ivanova.

Trgovinsko vrsovanje. Branibretta. Prenica za spomlad 6.93—6.95

Prenica za september 1896 6.49—6.50. Ove za jesen 5.69—5.70. Rž za jesen — — — — — Koruča joli-avgust 5.90—6.92 za maj-juni 1896 4.83—4.87.

Prenica novza od 75 kil. f. 6.85—6.40 od 79 kil. f. 6.40—6.45, od 80 kil. f. 6.45—6.50 od 79 kil. f. 6.55—6.60, od 82 kil. for. 6.65—7.— leden 6.70—7.— pros 6.—6.60 rž nova 4.50—5.50.

Prenica: Mnogo ponudb, malo porpraševanja, trg mladič. Prodalo se je 18000 mt. st. v času roba nova in rž nova 5 in 6. cene, stara 2/3, 6. cene. Ove vredno rastoče, danes zopet 15—po dražje.

Vreme: silna vročina.

Praga. Nerazčrnični sladkor za avgust f